

Чепкая В. В.

Копан А. В.

ГВУЗ «Киевский национальный экономический университет
имени Вадима Гетьмана»

КРАУДФАНДИНГ: НЕТРАДИЦИОННАЯ ФОРМА ФИНАНСИРОВАНИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА

Резюме

В статье отражены прагматичные проблемы исследования сущности краудфандинга как инновационной формы финансирования предприятий. Доказаны преимущества применения краудфандинга как одного из наиболее перспективных способов привлечения средств предприятиями, в частности малым и средним бизнесом, в современных экономико-политических реалиях Украины.

Ключевые слова: краудфандинг, краудфандинговая платформа, старт-ап, малый бизнес, проект.

УДК 336.648

Ярошевич Н. Б.

Чубка О. М.

Бондаренко Л. П.

Національний університет «Львівська політехніка»

КЛАСИФІКАЦІЯ ІНСТРУМЕНТІВ БОРГОВОГО ФІНАНСУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ЗА ПОДАТКОВИМИ НАСЛІДКАМИ КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН

Досліджено та визначено зміст боргового фінансування суб'єктів господарювання. Розроблено класифікацію інструментів боргового фінансування суб'єктів господарювання за податковими наслідками кредитних відносин. Установлено, що несприятливі податкові наслідки під час застосування окремих інструментів боргового фінансування створюють штучні фіскальні перешкоди на шляху розвитку боргового фінансування суб'єктів господарювання в Україні.

Ключові слова: боргове фінансування, кредитні відносини, інструменти боргового фінансування, податкові наслідки, фіскальне стимулювання.

Постановка проблеми. В умовах ринкових відносин суб'єкти підприємницької діяльності визначають співвідношення власних, залучених та позичених коштів, керуючись принципом економічної доцільності. Внаслідок залучення кредитів, випуску облігацій, одержання поворотної фінансової допомоги та іншого використання інструментів боргового фінансування у підприємств виникають фінансові витрати, різні податкові наслідки списання яких створюють економічні переваги одних інструментів боргового фінансування над іншими, що в кінцевому підсумку впливає на формування конкретної моделі кредитної політики суб'єкта господарювання. Для суб'єкта господарювання – одержувача боргового фінансування у тій чи іншій формі важливим є не лише можливі джерела та терміни отримання позикових коштів, а й податкові наслідки залучення позикових коштів, тому класифікація інструментів боргового фінансування за критерієм податкових наслідків кредитних відносин є актуальною і важливою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фінансування на борговій основі – це фінансування на основі використання різних форм і видів кредиту. Різноманітність і складність кредитних відносин визначає множинність форм прояву суті кредиту та інструментів боргового фінансування. Як у зарубіжній, так і у вітчизняній літературі немає єдиного підходу до тлумачення боргового фінансування суб'єктів господарювання. Відповідно, в різних теоретичних і методологічних основах бачення джерел боргового фінансування суб'єктів господарювання знайшли відображення різні підходи до класифікацій інструментів боргового фінансування. Джерела фінансування підпри-

ємницької діяльності та їх класифікації з різноманітних теоретичних і методологічних поглядів розглядалися у працях вітчизняних та зарубіжних учених: Р. Брейлі, І.П. Васильчук, В.В. Зимовця, А.І. Крисоватого, С. Майерса, Н.С. Рязанової, М.В. Стецька, В.М. Суторміної, О.О. Терещенка, В.М. Федосова та ін. Дослідження проблем боргового фінансування та залучення зовнішніх джерел коштів знайшли відображення у працях таких вітчизняних і зарубіжних учених, як В.Д. Базилевич, О.Д. Василик, В.М. Опарін, А.М. Поддерьогін, В.М. Шелудько, Ф.Дж. Фабоцці та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри наявність великої кількості досліджень боргового ринку та інструментів боргового фінансування багатьом теоретичним, методологічним та практичним аспектам, зокрема податковим наслідкам застосування інструментів боргового фінансування суб'єктів господарювання, не приділено достатньо уваги.

Мета статті полягає у дослідженні та визначенні змісту боргового фінансування суб'єктів господарювання та розробленні класифікації інструментів боргового фінансування суб'єктів господарювання за податковими наслідками кредитних відносин.

Виклад основного матеріалу дослідження. За відсутності єдиного підходу до визначення терміну під борговим фінансуванням суб'єктів підприємництва будемо мати на увазі сукупність економічних відносин, які виникають у процесі мобілізації позичених фінансових ресурсів, необхідних для покриття поточних потреб господарської діяльності та забезпечення подальшого розвитку суб'єктів підприємництва. У результаті

застосування інструментів боргового фінансування у суб'єкта господарювання виникають кредитні відносини та боргові зобов'язання. Зобов'язання за будь-якими кредитами, позиками, договорами фінансового лізингу та іншими запозиченнями незалежно від їх юридичного оформлення Податковий кодекс України вважає борговими зобов'язаннями [1, п. 140.1]. Інструменти боргового фінансування, масштаби й особливості їх застосування становлять зміст кредитної політики підприємства для фінансування діяльності.

Як відомо, кредит – це суспільні відносини, що виникають між економічними суб'єктами у зв'язку з передаванням один одному в тимчасове користування вільних коштів (вартості) на засадах зворотності, платності і строковості. Керуючись твердженням, що об'єктом кредиту завжди є позичена вартість, до інструментів боргового фінансування суб'єктів господарювання слід віднести: 1) фінансовий кредит; 2) облігаційну позику; 3) лізинговий кредит; 4) комерційний кредит; 5) поворотну фінансову допомогу; 6) кредиторську заборгованість.

Фінансовий кредит – кошти, що надаються банком-резидентом або нерезидентом, що кваліфікується як банківська установа згідно із законодавством країни перебування нерезидента, або резидентами і нерезидентами, які мають, згідно з відповідним законодавством, статус небанківських фінансових установ, а також іноземною державою, міжнародними фінансовими організаціями та іншими кредиторами-нерезидентами юридичній чи фізичній особі на визначений строк для цільового використання та під процент [1, ст. 14.1.258].

Основна сума отриманого суб'єктом підприємства фінансового кредиту (сума кредиту без урахування процентів) не включається ні до складу доходів під час отримання, ні до складу витрат періоду під час повернення фінансового кредиту [1, пп. 153.4.1–153.4.2], а отже, не бере участі у визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток, а сама операція отримання/повернення кредиту не відображається у податковому обліку позичальника. Податкові наслідки від використання цього інструменту боргового фінансування виникають лише щодо процентів за фінансовим кредитом, які беруть участь у визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток.

Нараховані проценти за користування фінансовим кредитом (та інші витрати підприємства, пов'язані із запозиченнями), відповідно до положень П(С)БО 31 «Фінансові витрати» [2], вважаються фінансовими витратами і включаються до складу інших витрат того періоду, в якому вони були здійснені та враховуються у складі податкових витрат під час обчислення об'єкта оподаткування [1, п. 141.1] з урахуванням таких особливостей: 1) обмеження щодо боргових зобов'язань перед нерезидентами – пов'язаними особами; 2) обмежень, пов'язаних із податковим статусом позичодавця (нерезидент-«офшорник»); 3) обмежень, пов'язаних із податковим статусом одержувача кредиту (фізична особа – підприємець на загальній системі оподаткування); 4) капіталізації фінансових витрат (включення фінансових витрат до собівартості кваліфікаційного активу) [2, п. 3].

1. Обмеження щодо боргових зобов'язань перед нерезидентами – пов'язаними особами [1, п. 140.2.] (метою цієї так званої «тонкої капіталізації процентів» є шляхом обмеження витрат на сплату процентів та накопичення невикористаних процентів обмежити податкове планування та виведення капіталу з України шляхом виплати

нерезидентам пасивних доходів): якщо сума боргових зобов'язань суб'єкта підприємництва – одержувача кредиту (обчислена як середнє арифметичне значення боргових зобов'язань на початок і кінець податкового періоду з урахуванням процентів [1, п. 140.3]), що виникли за операціями з пов'язаними особами – нерезидентами (пов'язані особи – юридичні та/або фізичні особи, відносини між якими можуть впливати на умови або економічні результати їх діяльності чи діяльності осіб, яких вони представляють [1, ст. 14.1.159]), перевищують суму власного капіталу суб'єкта підприємництва (обчислену як середнє арифметичне значення на початок і кінець податкового періоду) більше ніж у 3,5 рази (для фінансових установ та компаній, що займаються виключно лізинговою діяльністю – більше ніж у 10 разів), то на витрати періоду відноситься не вся сума понесених фінансових витрат за такими операціями, а лише частина, обчислена як нараховані проценти за кредитами, що виникли за операціями з пов'язаними особами – нерезидентами, за мінусом 50% від суми, обчисленої як фінансовий результат до оподаткування + фінансові витрати + амортизаційні відрахування цього податкового періоду. Інша частина понесених фінансових витрат (проценти, які перевищують суму обмеження) поступово у розмірі 5% від суми фінансових витрат, що залишилася не врахованою у зменшення фінансового результату до оподаткування, відноситься на зменшення фінансового результату до оподаткування майбутніх податкових періодів до повного погашення.

2. Нерезиденти, що мають офшорний статус, не можуть надавати позики українським суб'єктам підприємництва [1, пп. 14.1.267], відповідно, підприємство-позичальник не може включати фінансові витрати за позику від нерезидента-«офшорника» до складу витрат діяльності. Але якщо позику від нерезидента з офшорним статусом трактувати згідно з ПКУ як фінансову допомогу [1, пп. 14.1.257] на поворотній основі (хоча вона і передбачає нарахування відсотків за користування нею), сума такої позики під час отримання не відображається у доходах, а під час повернення – у витратах, не спричиняючи податкових наслідків.

3. Об'єктом оподаткування фізичної особи підприємця на загальній системі оподаткування є чистий оподатковуваний дохід [1, п. 177.2], що обчислюється як різниця між загальним оподатковуваним доходом і документально підтвердженими витратами, пов'язаними з господарською діяльністю підприємця, до визначеного переліку яких [1, п. 177.4] фінансові витрати (відсотки за користування кредитом чи фіксована плата за користування кредитом) не належать. Таким чином, плата за користування кредитом фізичною особою – підприємцем на загальній системі оподаткування не включається до витрат і може відшкодовуватися виключно за рахунок чистого прибутку [3], що не лише не сприяє розвитку малого підприємництва, а й містить відверто дискримінаційний характер.

4. До складу витрат суб'єкта підприємництва протягом звітного періоду включаються будь-які витрати, пов'язані з нарахуванням процентів за борговими зобов'язаннями, пов'язаними з провадженням господарської діяльності, крім фінансових витрат, включених до собівартості кваліфікаційних активів [1, пп. 138.10.5]. Кваліфікаційним вважається актив, який обов'язково потребує суттєвого часу (суттєвим часом слід уважати час, що

становить понад три місяці [4; 5, п. 1.6.] для його створення (будівництво приміщень, будинків, будівель, споруд, виготовлення і монтаж устаткування, розроблення (створення) програмного продукту та інших нематеріальних активів) або придбання. Обов'язковій капіталізації [2] підлягають відсотки за користування кредитом у разі як безпосереднього позичання коштів для створення кваліфікаційного активу (вся сума фінансових витрат), так і якщо запозичення безпосередньо не пов'язані зі створенням кваліфікаційного активу (сума фінансових витрат, розрахована як добуток норми капіталізації та середньозважених витрат на створення кваліфікаційного активу) [2, п. 6–7].

Капіталізація фінансових витрат збільшує вартість активів у балансі; витрати, включені до вартості основних засобів, відносяться до витрат діяльності підприємства у складі амортизації відповідних основних засобів після введення їх в експлуатацію, що передбачає більш тривалий період компенсації затрачених коштів від використання такого інструменту боргового фінансування, ніж під час включення відсотків за користування кредитом до витрат періоду та є менш вигідним суб'єкту господарювання. П(С)БО 31 «Фінансові витрати» [2] передбачає обов'язковість капіталізації фінансових витрат (для всіх, окрім суб'єктів малого підприємництва, для яких фінансові витрати визнаються витратами звітного періоду, за який вони нараховані), тобто підприємства позбавлені самостійності у вирішенні капіталізувати фінансові витрати чи ні.

Облігаційна позика є позиковою операцією підприємства опосередкованою емісією облігацій, що є альтернативою банківському кредитуванню. Облігаційні позики дають змогу диверсифікувати заборгованість за рахунок доступу до широкого кола інвесторів, адаптувати структуру позики під власні фінансові потоки, залучати додаткові ресурси без делегування кредиторам повноважень щодо контролю над діяльністю підприємства. У розвинутих країнах до переваг облігаційних позик відносять меншу вартість залучення коштів, проте в Україні результати дослідження [6] показують, що для емітента це джерело фінансування може виявитися дорожчим за банківські кредити, що великою мірою пояснює незначну роль корпоративних облігацій (3% порівняно з банківським кредитуванням) [7, с. 121] у мобілізації вітчизняними підприємствами позикових коштів. Лише великі компанії в Україні розглядають емісію облігацій як спосіб мобілізації коштів, а для середніх та малих суб'єктів господарювання цей інструмент боргового фінансування є малодоступним [7].

Витрати, пов'язані з нарахуванням процентів за борговими зобов'язаннями по емітованих облігаціях, включаються до складу інших витрат емітента, що враховуються під час визначення об'єкта оподаткування податкового періоду, протягом якого була здійснена виплата таких процентів, з урахуванням обмежень щодо операцій із нерезидентами – пов'язаними особами.

Лізинговий кредит може бути наданий підприємству у формі фінансового чи оперативного лізингу, які передбачають поетапне погашення основної суми заборгованості і виплати винагороди за послугу.

Фінансовим лізингом є господарська операція, яка здійснюється фізичною або юридичною особою та передбачає передачу орендарю об'єкта основних засобів, [1, пп. 14.1.97], яка для цілей оподаткування прирівнюється до його продажу в момент такої передачі [1, п. 153.7]. Тому використання фінансового лізингу як інструменту бор-

гового фінансування суб'єкта підприємництва має податкові наслідки не лише щодо податку на прибуток підприємств, а й щодо ПДВ. Фактичне отримання об'єкта фінансового лізингу орендарем дає йому право на збільшення податкового кредиту з ПДВ [1, п. 198.2] на повну суму ПДВ, нараховану на вартість такого об'єкта.

Орендар відображає отриманий у фінансовий лізинг об'єкт одночасно й як актив (амортизується протягом періоду очікуваного використання), й як зобов'язання за справедливою вартістю об'єкта або за поточною вартістю суми мінімальних орендних платежів (зменшуються у міру виплати процентів/комісій, нарахованих на вартість об'єкта фінансового лізингу). У формуванні об'єкта оподаткування податком на прибуток в орендаря беруть участь основні складники лізингового платежу, яким є: 1) проценти або комісії, нараховані на вартість об'єкта фінансового лізингу, які збільшують витрати орендаря за результатами податкового періоду; 2) частина лізингового платежу, який надається в рахунок компенсації частини вартості об'єкта фінансового лізингу (амортизація активів, отриманих у фінансовий лізинг). Амортизація активів, отриманих у фінансовий лізинг, нараховується орендарем протягом строку оренди або строку корисного використання об'єкта фінансової оренди [8, п. 7] і також включається у податкові витрати періоду.

Операційна оренда (операційний лізинг) основних засобів із позиції Податкового кодексу підпадає під визначення продажу результатів робіт (послуг) і постачання послуг [1, пп. 14.1.203, пп. 14.1.185]. Для цілей податку на прибуток плата за користування об'єктом операційної оренди визнається витратами і відображається в у складі витрат залежно від призначення орендованого об'єкта (собівартості продукції (робіт, послуг), адміністративних, збутових витрат і т. п.); передача майна орендарю за договором операційної оренди та повернення його з оренди не є об'єктом обкладення ПДВ [1, пп. 196.1.2].

Поворотна фінансова допомога – це сума коштів, що надійшла платнику податків у користування за договором, який не передбачає нарахування процентів або надання інших видів компенсацій у вигляді плати за користування такими коштами, та є обов'язковою до повернення [1, пп. 14.1.257]; правовою основою є договір позики [9, ст. ст. 1046–1053]. Цивільний кодекс не встановлює будь-яких обмежень щодо осіб за договором позики, тому позикодавцем може бути як юридична, так і фізична особа, як резидент, так і нерезидент з офшорним статусом.

Якщо поворотну фінансову допомогу було отримано та повернуто без порушення зазначених у договорі термінів повернення і до закінчення терміну позовної давності (1095 днів), то для одержувача такої допомоги ця операція не спричиняє податкових наслідків: сума поворотної фінансової допомоги не включається до доходу одержувача і не відноситься на витрати під час повернення [1, п. 134.1.1], а відображається ним у складі поточної чи довгострокової кредиторської заборгованості [10, п. 6–7] і, таким чином, не впливає на фінансовий результат підприємства та не спричиняє податкових наслідків [11]. У разі порушення встановлених у договорі термінів повернення і закінчення терміну позовної давності неповернута поворотна фінансова допомога вважається безповотною, тоді в одержувача допомоги виникає оподатковуваний дохід у повному розмірі отриманої допомоги [1, п. 292.3].

Суми поворотної фінансової допомоги та суми кредитів, отримані та повернені суб'єктом малого підприємництва на спрощеній системі оподаткування протягом 12 календарних місяців зі дня їх отримання, не включаються до складу доходу платника єдиного податку [1, п. 292.11]. Але якщо поворотна фінансова допомога чи кредит не повернені після 12 місяців зі дня отримання, то вони включається до складу доходу платника єдиного податку [1, п. 292.3], який не підлягає коригуванню у разі повернення фінансової допомоги/кредиту в майбутньому, що не сприяє розвитку довгострокового боргового фінансування суб'єктів малого підприємництва на спрощеній системі оподаткування 3-ї групи (до якої зараховано 95% суб'єктів малого підприємництва [12, с. 250]).

Товарний кредит – це товари (роботи, послуги), що передаються резидентом або нерезидентом у власність юридичних чи фізичних осіб на умовах договору, що передбачає відстрочення остаточних розрахунків на визначений строк та під процент [1, пп. 14.1.245]. Поняття «товарний кредит» за замістом відповідає комерційному кредиту [9, ст. 1057] й є різновидом договору постачання з особливими умовами [9, ст. 694]: із розстроченням (покупець оплачує товар шляхом часткових виплат за встановленим графіком протягом певного періоду часу) або відстроченням платежу (покупець оплачує переданий йому товар один раз у повному обсязі та в устанавлений договором термін). Товарний кредит передбачає передачу права власності на товари (роботи, послуги) покупцеві в момент підписання договору або в момент фізичного отримання товарів (робіт, послуг) покупцем незалежно від часу погашення заборгованості; саме в момент продажу товару фіксується ціна на товар, яка надалі не переглядається і не збільшується на вартість нарахованих відсотків [9, ст. 694]. Договором купівлі-продажу може бути передбачено обов'язок покупця сплачувати проценти на суму, що відповідає ціні товару, проданого в кредит [9, ст. 694], тоді величина відсотків, нарахованих за користування товарним кредитом, є об'єктом для оподаткування, які для покупця визнаються іншими витратами [1, пп. 138.10.5] і включаються до податкових витрат періоду.

Кредиторська заборгованість один суб'єкт підприємництва фактично кредитує іншого суб'єкта підприємництва, і хоча кредиторська заборгованість не має трьох родових ознак кредиту – добровільності, рівноправності та платності й кредитом її можна назвати лише умовно, кредиторська забор-

гованість є найбільш поширеним сьогодні інструментом боргового фінансування суб'єктів підприємництва. Платою за користування грошовими коштами іншого підприємства, що виникає всупереч його волі, є вартість пені нарахованої підприємству в разі прострочення виплати. Пеня, нарахована підприємству і сплачена ним (як і штрафи та неустойки), не включаються до витрат підприємства у звітному періоді, а відшкодовуються з чистого прибутку [1, пп. 139.1.11]. Узагальнюючи вищевикладе, інструменти боргового фінансування суб'єктів підприємництва за податковими наслідками можна класифікувати на п'ять груп (табл. 1).

Висновки. Представлена класифікація сприятиме вирішенню важливої практичної проблеми визначення економічної доцільності застосування тих чи інших інструментів боргового фінансування під час розроблення кредитної політики підприємства. У контексті представленої класифікації інструментів боргового фінансування суб'єктів підприємництва за податковими наслідками кредитних відносин пропонується здійснювати порівняльний аналіз впливу системи оподаткування на різні форми акумуляції капіталу з метою пошуку можливостей технічного та правового вдосконалення законодавчої бази в Україні для фіскального стимулювання розвитку боргового фінансування суб'єктів підприємництва.

Попит на боргові інструменти як джерела фінансування неухильно зростає, і в умовах декапіталізації банківської системи України виникає необхідність стимулювання, у тому числі фіскального стимулювання, розвитку боргового фінансування суб'єктів підприємництва. Відсутність податкових наслідків залучення такого інструменту боргового фінансування, як кредиторська заборгованість, значною мірою пояснює її величезну популярність серед вітчизняних суб'єктів підприємництва. Несприятливі податкові наслідки, зокрема у вигляді необхідності визнання довгострокового фінансового кредиту та довгострокової поворотної фінансової допомоги суб'єктом малого підприємництва на спрощеній системі оподаткування доходом, що підлягає оподаткуванню; неможливості віднесення фінансових витрат фізичними особами – підприємцями на загальній системі оподаткування до витрат діяльності у податковому періоді; відсутності можливості вибору щодо капіталізації фінансових витрат під час створення кваліфікаційного активу, створюють штучні фіскальні перешкоди на шляху розвитку боргового фінансування суб'єктів підприємництва в Україні.

Таблиця 1

Класифікація інструментів боргового фінансування суб'єктів господарювання за податковими наслідками кредитних відносин

Інструменти боргового фінансування, використання яких веде до:				
зменшення фінансового результату до оподаткування шляхом збільшення витрат у податковому періоді	збільшення фінансового результату до оподаткування шляхом збільшення доходів у податковому періоді	збільшення активів	зменшення чистого прибутку	немає жодних податкових наслідків
<ul style="list-style-type: none"> фінансовий кредит (окрім кредиту на формування кваліфікаційних активів; кредиту підприємцям на загальній системі оподаткування; довгострокового кредиту суб'єкту малого підприємництва на спрощеній системі оподаткування) облігаційна позика лізинговий кредит товарний (комерційний) кредит зі сплатою відсотків 	<ul style="list-style-type: none"> поворотна фінансова допомога на термін понад 12 місяців суб'єкту малого підприємництва на спрощеній системі оподаткування фінансовий кредит на термін понад 12 місяців суб'єкту малого підприємництва на спрощеній системі оподаткування 	<ul style="list-style-type: none"> фінансовий кредит на формування кваліфікаційних активів 	<ul style="list-style-type: none"> фінансовий кредит фізичним особам – підприємцям на загальній системі оподаткування кредиторська заборгованість (у разі нарахування пені за прострочення виплати) 	<ul style="list-style-type: none"> кредиторська заборгованість поворотна фінансова допомога товарний (комерційний) кредит

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. П(С)БО 31 «Фінансові витрати», затверджений Наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2006 № 415. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0610-06>.
3. Лист Державної фіскальної служби України від 28.10.2015 № 1061/Г/99-99-17-02-02-14. URL: <http://sfs.gov.ua/baneryi/podatkovyi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-fizichnih-osib/65005.html>.
4. Лист Міністерства фінансів України від 01.06.2006 № 31-34000-10-5/11601. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF06052.html.
5. Наказ Міністерства фінансів України від 01.11.2010 № 1300 «Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку фінансових витрат». URL: <https://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/treasury/1297-1300.html>.
6. Принципи, роль та перспективи боргового фінансування в Україні / Ю.О. Єрешко, Р. Фрідман, І.В. Мілько. Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут». 2016. № 13. URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/viewFile/80122/78081>.
7. Романишин В.О., Булавінець О.В. Ринок боргових зобов'язань як альтернативне джерело фінансування підприємств в Україні. Фінанси України. 2014. № 11. С. 116–124.
8. П(С)БО 14 «Оренда», затверджене Наказом Міністерства фінансів України № 181 від 28.07.2000. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00?test=qY4Mfbtc78fVEqpUZiriz27FHI4lss80msh8Ie6>.
9. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
10. П(С)БО 11 «Зобов'язання», затверджене Наказом Міністерства фінансів України № 20 від 31.01.2000. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>.
11. Лист ГУ ДФС у Вінницькій області від 09.10.2015 № 1235/10/02-32-15-02. URL: <http://vin.sfs.gov.ua/baner/podatkovyi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/64432.html>.
12. Пиріжок С.Є., Олійник Л.Г. Переваги та недоліки спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2015. Вип. 3(33). С. 240–256. URL: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/65647>.

Ярошевич Н. Б.**Чубка О. М.****Бондаренко Л. П.**

Національний університет «Львівська політехніка»

КЛАССИФИКАЦИЯ ИНСТРУМЕНТОВ ДОЛГОВОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ СУБЪЕКТОВ ХОЗЯЙСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЗА НАЛОГОВЫМИ ПОСЛЕДСТВИЯМИ КРЕДИТНЫХ ОТНОШЕНИЙ

Резюме

Исследовано и определено содержание долгового финансирования субъектов хозяйственной деятельности. Разработана классификация инструментов долгового финансирования субъектов хозяйственной деятельности за налоговыми последствиями кредитных отношений. Установлено, что неблагоприятные налоговые последствия при применении отдельных инструментов долгового финансирования создают искусственные фискальные препятствия на пути развития долгового финансирования субъектов хозяйственной деятельности в Украине.

Ключевые слова: долговое финансирование, кредитные отношения, инструменты долгового финансирования, налоговые последствия, фискальное стимулирование.

Yaroshevych N. B.**Chubka O. M.****Bondarenko L. P.**

National University «Lviv Polytechnic»

CLASSIFICATION OF THE INSTRUMENTS OF BUSINESS ENTITIES DEBT FINANCING BY THE TAX IMPLICATIONS OF CREDIT RELATIONS

Summary

The content of the business entities debt financing as a totality of economic relations arising within the mobilization process of borrowed financial resources, which are necessary to cover the current needs of economic activity and to ensure the further development of the enterprises, has been investigated and identified. The classification of instruments of business entities debt financing by the tax implications of credit relations has been developed. It is established that unfavorable tax implications, create artificial fiscal obstacles to the development of some instruments of debt financing in Ukraine.

Key words: debt financing, credit relations, the instruments of debt financing, tax implications, the fiscal stimulus.